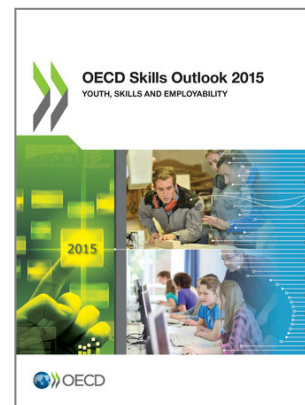

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Skills Outlook 2015

Youth, Skills and Employability

Summary in Hungarian

Olvassa el a teljes könyvet az alábbi témában: 10.1787/9789264234178-en

Az OECD készségekre vonatkozó 2015. évi elemzése

Fiatalok, készségek és foglalkoztathatóság

Összefoglalás magyarul

Az OECD-országokban 2013-ban 39 milliót tett ki azoknak a 16–29 év közötti fiataloknak a száma, akik sem a foglalkoztatásban, sem az oktatásban, sem a szakképzésben nem vettek részt (az ún. NEET-csoport). Számuk 5 millióval haladja meg a 2008-as gazdasági válságot megelőzően mértet, és a 2014-re vonatkozó becslések is csak csekély mértékű javulást mutatnak. A számok különösen a válság által legjobban sújtott dél-európai országokban magasak. Görögországban és Spanyolországban például a fiatal felnőttek több mint 25%-a a NEET-csoportba tartozott 2013-ban. Még aggasztóbb azonban, hogy a NEET-csoportba tartozók nagyjából fele – mintegy 20 millió fiatal – nem részesül iskolai oktatásban és nem keres munkát, ezért kikerülhetett országa oktatási, szociális és munkaerő-piaci rendszeréből.

Ezek a számok nem pusztán az érintettek személyes tragédiáját tükrözik, hanem az eltékozolt beruházást is, hiszen az oktatás során megszerzett készségeket nem hasznosítják produktívan, ráadásul országaik számára is potenciális terhet jelentenek, mely alacsonyabb adóbevételek és magasabb szociális kiadások formájában jelentkeznek. Ehhez járulhat hozzá még a társadalmi instabilitás, mely akkor lép fel, ha a lakosság egy részének nincs munkája és demoralizálódik. A fiataloknak vagyont kellene jelenteniük a gazdaság számára, nem pedig potenciális terhet.

Mi áll tehát az emberi potenciál ezen elfogadhatatlan pazarlása mögött? Többek között az, hogy túl sok fiatal a megfelelő készségek elsajátítása nélkül lép ki az oktatásból, és ennek következtében nehezen talál munkát. A felnőttek készségeit vizsgáló felmérés szerint (mely az OECD felnőttek kompetenciáját felmérő PIAAC elnevezésű nemzetközi programjának eredményeképpen született) a frissen végzettek 10%-a gyenge olvasási-szövegértési készségekkel bír, 14%-nak pedig gyenge a számolókészsége. Az oktatásból a felső középfokú tanulmányok befejezése előtt kimaradók több mint 40%-a gyenge számolókészséggel és olvasási-szövegértési készségekkel rendelkezik.

Ezen túlmenően túl sok fiatal lép ki úgy az oktatásból, hogy csak csekély tapasztalattal rendelkezik a munka világáról. A felnőttek készségeit vizsgáló felmérésben tárgyalt 22 OECD-országban és régióban a szakképző programokban részt vevő diákok kevesebb mint 50%-a, illetve a felsőoktatási programokban részt vevő diákok kevesebb mint 40%-a vesz részt munkaalapú tanulásban.

Még a jó készségekkel rendelkező fiatalok is nehezen találhatnak munkát. Sok cég szerint ugyanis túl drága munkaerő-piaci tapasztalattal nem rendelkező embereket felvenni. A fiatalok valójában kétszer akkora valószínűséggel munkanélküliek, mint az aktív keresőképes korú felnőttek.

De még a munkaerőpiacra sikerrel belépő fiatalok is sokszor szembesülnek intézményesített akadályokkal a készségfejlesztés és a szakmai előmenetel terén. Minden negyedik alkalmazásban álló fiatal például ideiglenes munkaszerződéssel foglalkoztatnak. Ezek a munkavállalók általában kevesebbet használnak készségeiket és kevesebb képzési lehetőségben részesülnek, mint határozatlan idejű munkaszerződéssel foglalkoztatott társaik. Mindeközben az alkalmazásban álló fiatalok 12%-a túlképzett aktuális munkaköréhez. Ez azt jelenti, hogy egyes készségeiket nem aknázzák ki, illetve nem használják,

valamint azt is, hogy a munkáltatók nem részesülnek teljes körűen az ezen fiatalok oktatásába tett beruházás előnyeiből.

Tekintettel az OECD-országok jelentős része – különösen az európaiak – számára a következő néhány évre előre jelzett lassú növekedési rátára, csekély az esély arra, hogy a helyzet a közeljövőben javuljon. Mit lehet addig is tenni?

Gondoskodni kell arról, hogy minden fiatal releváns készségek birtokában fejezze be az iskolát

A fiataloknak készségek széles skálájával – kognitív, szociális és emocionális készségekkel – kell rendelkezniük ahhoz, hogy életük minden területén sikeresek legyenek. Az OECD tanulói tudást felmérő nemzetközi programja (Programme for International Student Assessment, PISA) erős összefüggést talált az általános iskola előtti oktatásban való részvétel és az olvasás, a matematika és a természettudományos tantárgyak terén mutatott későbbi jobb teljesítmény között, főként a szociálisan és gazdaságilag hátrányos helyzetű tanulók körében. Ha az országok színvonalas általános iskola előtti oktatást nyújtanak minden gyermek számára, elősegíthetik az oktatási eredmények közötti különbségek csökkentését, illetve minden gyermek számára erős kezdést biztosíthatnak iskolai pályafutásához.

A tanárok és az iskolavezetők is idejekorán azonosíthatják a gyengén teljesítőket, és biztosíthatják számukra a szükséges támogatást vagy olyan speciális programokat, amelyek segítségével megfelelő olvasási, matematikai és természettudományos képességekre tehetnek szert, fejleszthetik szociális és emocionális készségeiket, és amelyek megelőzik, hogy végleg kimaradjanak az iskolából.

Segíteni kell a végzősöket a munkaerő-piaci belépésben

Az oktatók és a munkáltatók együttműködhetnek annak érdekében, hogy a tanulók a keresett készségeket sajátítsák el, és hogy ezeket a készségeket már a munkában töltött éveik kezdetétől fogva használják a fiatalok. A munkaalapú tanulás a szakképző és a felsőoktatási programokba egyaránt beépíthető. Ez a tanulási forma egyaránt előnyös a tanulók és a munkáltatók számára: a tanulók megismerik a munka világát és a munkahelyen nagyra becsült készségeket – többek között a szociális és emocionális készségeket, mint például a kommunikációs készséget és a másokkal való együttműködés készségét –, a munkáltatók pedig megismerik a potenciális új munkaerőt – azokat az embereket, akiket saját kívánalmaiknak megfelelően képeztek ki.

Le kell bontani a fiatalok foglalkoztatását gátló intézményi akadályokat

Mivel sok fiatal ideiglenes munkaszerződéssel lép be a munkaerőpiacra, fontos gondoskodni arról, hogy ezek az ideiglenes munkák csak „ugródeszkaként” szolgáljanak a stabilabb foglalkoztatáshoz, és ne váljanak bizonytalan helyzetek sorozatává, melyek azzal a kockázattal járnak, hogy a fiatalok munkanélkülivé válnak. Csökkenteni szükséges az aránytalanságot azon munkavédelmi rendelkezések között, amelyek költségessé teszik a cégek számára a határozott idejű szerződések határozatlan idejű szerződéseké alakítását. Alaposan meg kell vizsgálni a minimálbéretet, az adókat és a társadalombiztosítási járulékokat egyaránt, és szükség esetén korrigálni kell őket arra törekedve, hogy a munkáltatók számára kevesebb költséggel járjon a csekély munkatapasztalattal bíró fiatalok felvétele.

Azonosítani kell a NEET-csoport „rendszerből kikerült” tagjait és segíteni kell újbóli bekapcsolódásukat

A kormányoknak meg kell találniuk azt a több millió fiatalot, akik a NEET-csoportba tartoznak, és akik számára nehézséget jelent a munkaerőpiacra való belépés vagy kikerültek a rendszerből. Az állami munkaügyi központok, szociális intézmények, oktatási és képzési rendszerek segítséget tudnak nyújtani ezeknek a fiataloknak az álláskeresésben vagy egy második esélyt adó oktatási vagy képzési programba való bekapcsolódáshoz. A fiatalok és a foglalkoztatási, illetve oktatási intézmények között kialakított kölcsönös kötelezettségvállalásokra épülő rendszer segíthet a NEET-csoport ezen tagjainak azonosításában és támogatásában is. A szociális juttatásokért cserébe a fiataloknak kötelező lenne regisztrálniuk a szociális intézményeknél vagy állami munkaügyi központoknál, és cselekedniük kellene

a munkaerő-piaci részvételre való felkészülés érdekében, például továbbképzésben vagy egyéb képzésben kellene részt venniük.

Elő kell segíteni a fiatalok által elsajátított készségek és a kínált munkakörök jobb összehangolását

A fiatalok által elsajátított készségek és a kínált munkakörök közötti meg nem felelés előfordulását csökkentené a munkaerőpiacon szükséges készségek előrejelzése és annak biztosítása, hogy az oktatási és képzési rendszerek ezeket a készségeket fejlesszék. Mivel sok munkáltató számára nehézséget jelent az újonnan felvett fiatal dolgozók szaktudásának felmérése, különösen a komplex oktatási rendszerekkel rendelkező országokban, az oktatási szolgáltatók és az üzleti szektor együttműködhet az olyan képesítési keretrendszerek kidolgozásában, amelyek pontosan tükrözik a frissen végzettek tényleges szaktudását.

© OECD

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítsre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Az OECD on-line könyvesboltban díjmentesen állnak rendelkezésre: www.oecd.org/bookshop

További információ kérhető a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság Jogi és Fordítási Csoportjától: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Látogasson el honlapunkra: www.oecd.org/rights

Olvassa el a teljes angol nyelvű verziót az OECD online könyvtárában, az OECD iLibrary-n!!

© OECD (2014), *OECD Skills Outlook 2015: Youth, Skills and Employability*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264234178-en